

Китайська Народна Республіка

Прапор

Герб

«Візитна картка Китаю»

Площа: 9,6 млн. км. кв.

Населення: 1,4 млрд. осіб (1 місце в світі)

Тип країни: країна з плановою економікою

ВВП 1223,4 : млрд (2017р.) (II в світі, I - в Азії)

Столиця: Пекін

Державний лад: соціалістична парламентська республіка, унітарна держава

Великі міста: міста - мультимільйонери – Шанхай(14,2 млн. чол.), Пекін (12,6 млн. чол.), Тяньцзінь (9,5 млн. чол.), Шеньян (5,1 млн. чол), більше 40 міст-мільйонерів.

Грошова одиниця: юань

Релігія Буддизм, конфуціанство, даосизм

Грошова одиниця - юянь

- Перші паперові гроші з'явилися в Китаї ще до нашої ери і використовувалися в похоронних церемоніях: їх спалювали на вогнищі, розведеному біля могили покійного, вважаючи, що таким чином вони потраплять до небіжчика, щоб полегшити його замогильне життя. В ужитку банкноти поширилися значно пізніше.
- У древньому Китаї у кінці II століття до н.е. монети відливали з бронзи у формі предметів домашнього ужитку: ножів, дзвіночків, сап, музичних інструментів тощо.
- В Китаї існує традиція, за якою юнаки та дівчата, які бажають знайти своє кохання, пишуть на грошових банкнотах короткі дані про себе та вимоги до партнера. Ці шлюбні оголошення вільно пересуваються по країні, у багатьох випадках досягають мети, і нерідко стають сімейною реліквією.

Склад території

- 23 провінції;
- 5 автономних районів;
- 4 міста центрального підпорядкування: Пекин, Шанхай, Тяньцзін, Чунцін;
- 2 спеціальні адміністративні райони: Сянган, Аоминь

«ЕГП Китаю»

Китай межує з 13 країнами:

Пн. - з Монголією (4673 км),

Пн-сх. - з Росією (3645 км),

Зх - з Казахстаном (1533 км), Киргизстаном (585 км),

Таджикистаном (414 км), Афганістаном,

Пд.зх - з Індією (3380 км), Непалом (1236 км), Бутаном (470 км),

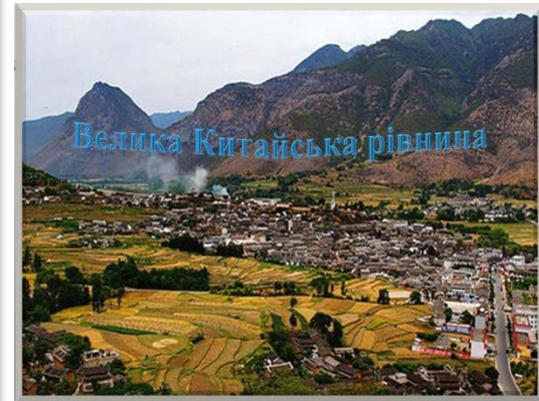
Пд з М'янмою (сучасна назва Бірми) (2185 км), Лаосом (423 км),

Сх - з Північною Кореєю (1416 км)

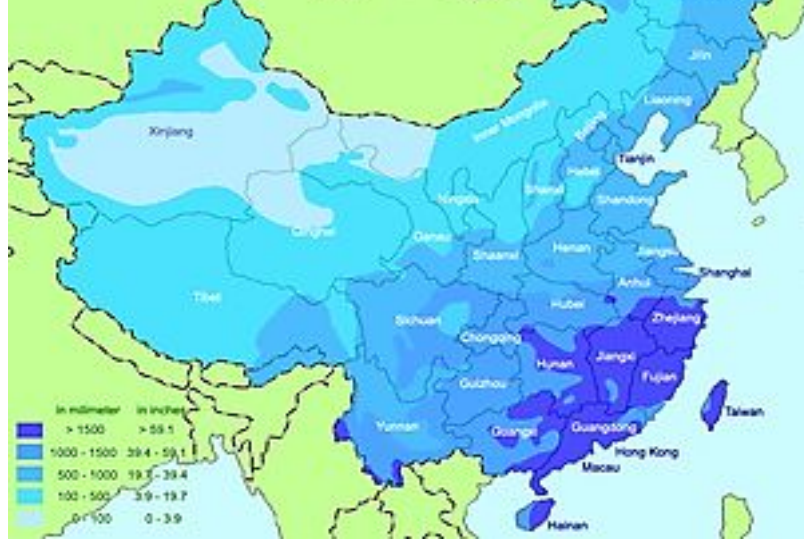
На сході має широкий вихід до морів Тихого океану. Омивається водами Жовтого, Східнокитайського та Південнокитайського морів

Природні умови і ресурси

- 1) Схід – прибережні рівнини (Велика Китайська), Лесове плато і низькі гори;
- 2) Захід – центрально-азіатські плоскогір'я і гори (Тянь-Шань, Кунь-лунь, Тибет, Гімалаї)

Клімат

- 1) Помірний, субтропічний:
сх. – мусонний, опади випадають літом (1500 мм)
Зх. – континентальний, опадів випадає 100 мм
- 2) пд. - субекваторіальний

Лісові ресурси

Пн-сх – тайга;
пд-сх – тропічні ліси (сильно вирубані)

Земельні ресурси

Сх. – підзолисті бурі лісові червоноземи і жовтоземи;
Зх. - сіро-бурі пустельні

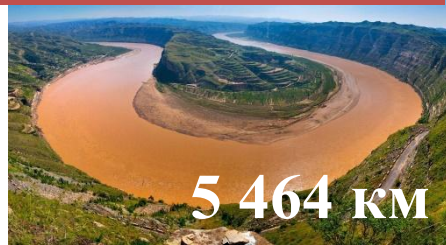

Водні ресурси

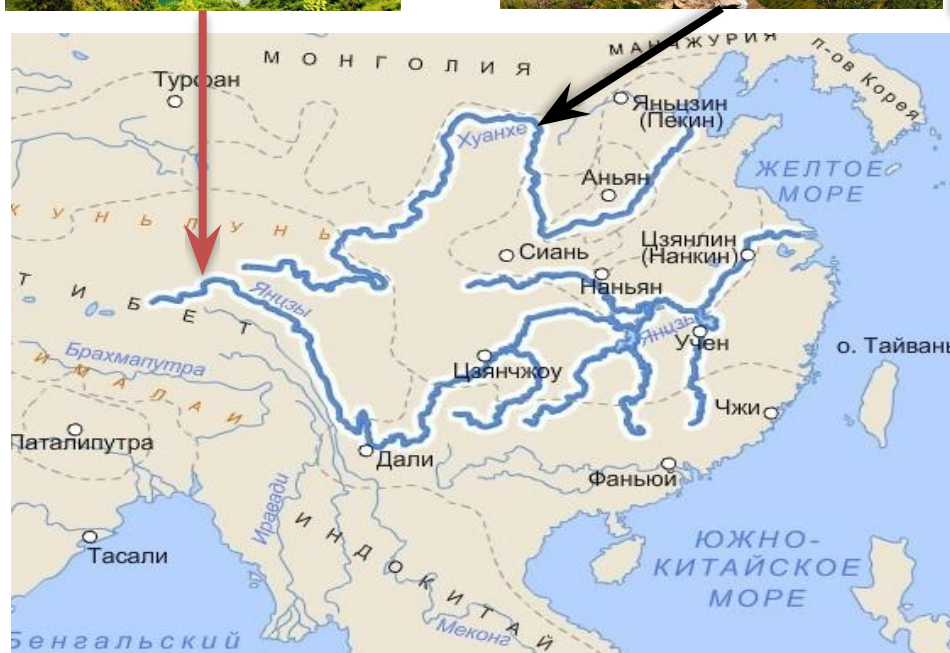
Янцзи – найбільша річка Китаю та найдовша річка Євразії

Хуанхе – (жовта річка), 2 за довжиною річка Китаю, 6 світу

- 1) Багаті гідроенергоресурси Зх. Китаю.
- 2) Багаті водні ресурси – 90% Східний Китай (річки **Янцзи**, **Хуанхе**, **Амур**).

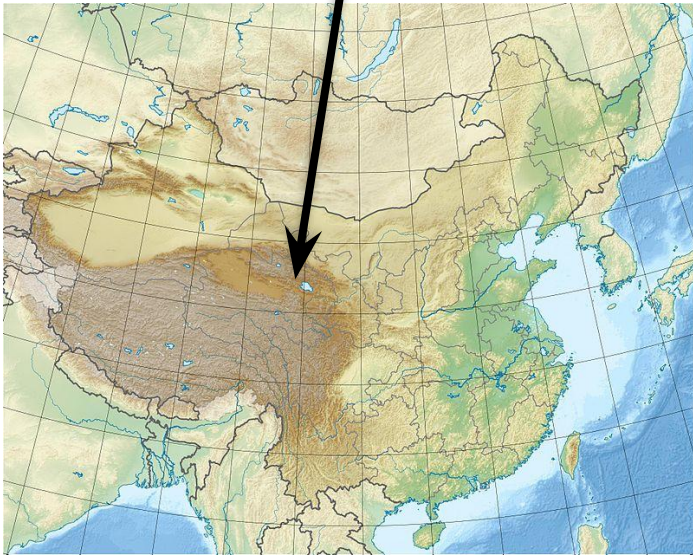

Амур сьома за довжиною річка сьома за довжиною річка Землі, що протікає на кордоні Російської федерації, Китаю.

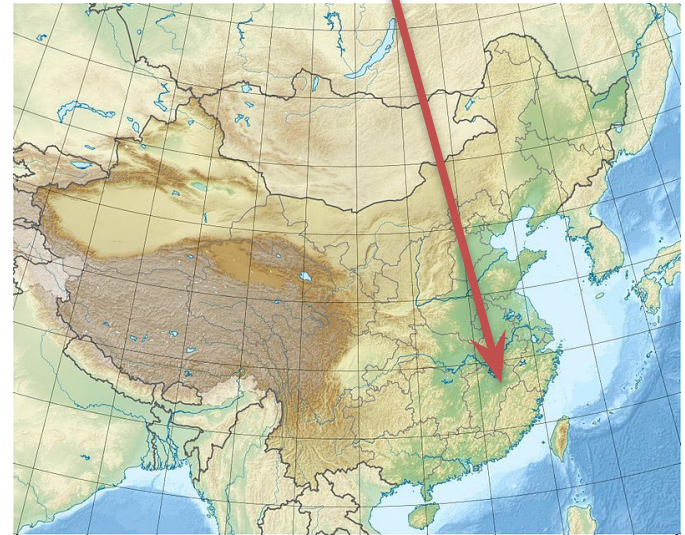

Найбільші озера

Кукунор

Поянху

Природні ресурси

Мінеральні

Кам'яне вугілля (Північно-Східний басейн),
природний газ (Сичуань)

Залізні руди, марганцеві руди, вольфрамові руди (80% світових запасів), олов'яні руди (60% світових запасів), поліметали, ртутні і мідні руди

Кухонна сіль (Сичуань), графіт і калійні солі, азбест, фосфорити

Населення. Китай - єдина, багатонаціональна держава 56 національностей

90% китаїців

Кожен п'ятий мешканець планети - китаєць

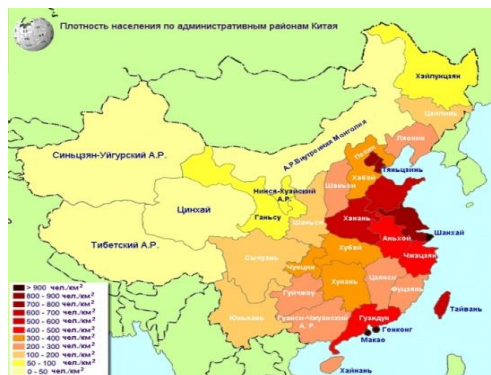
- I тип відтворення
- Природний приріст: 4 %
- Суть демографічної політики Китаю була закладена в такій формулі: “Нагорода за одну дитину, прогресуюче покарання за третю й наступних дітей”. **Нині з боку держави офіційних обмежень на кількість дітей немає.**

Вікова структура

0 – 14 років 18 %
15 – 64 років 74 %
65 + років 13,3 %

середній вік = 35 р.
чоловіки = 35,
жінки = 36
на 100 жінок – 120 чоловіків

Середня густина населення

131,5 чол. на км. кв.,
сх. – 200-1000 чол. на км. кв.,
зх. – 1- 4 чол. на км. кв.;

Понад 15 % населення – неписьменні

Релігія Буддизм, конфуціанство, даосизм

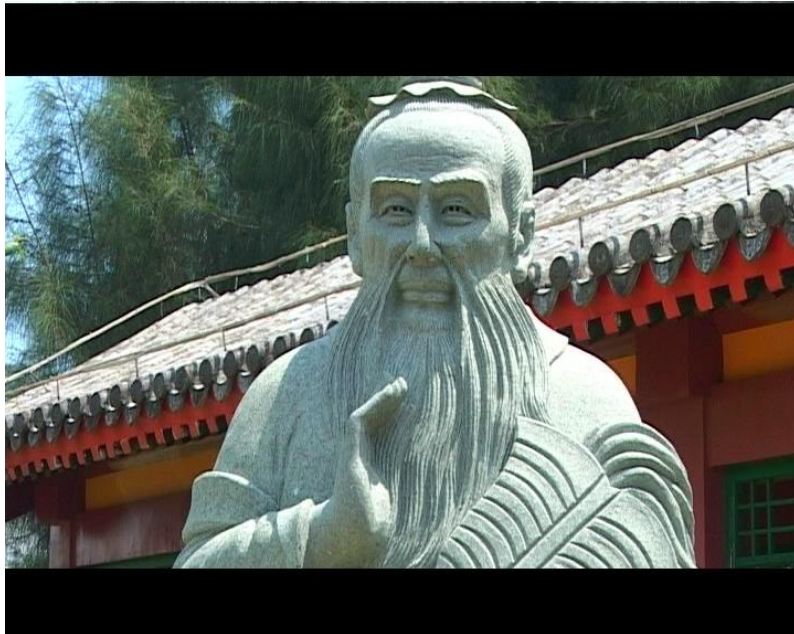
БУДДИЗМ

Буддизм - буддизм, що прийшов з Індії на території Китаю є першою релігійною системою, проповідував ідеї милосердя, смирення на землі і непротивлення злу, а також обіцяв порятунок в раю для всіх віруючих і допомогу милосердних богів - бодисатв. Будучи опорою феодальної держави, це вчення вже в V-VI століттях отримало надзвичайно широке поширення, посівши перше місце серед колишніх релігій Китаю, від яких буддизм запозичив багато місцевих особливостей і старих народних культів.

ДАОСИЗМ

Даосизм - Один з основних напрямків давньо - китайській філософії; виникло в 4-3 ст. до н. е., головні трактати "Лао - цзи" і "Чжуан - цзи". Основне поняття-дао. У центрі вчення Даосизму, конфронтуючому конфуціанству і моїзму, - заклик до людини струснути з себе кайдани обов'язків і боргу і повернутися до життя, близької до природи.

КОНФУЦІАНСТВО

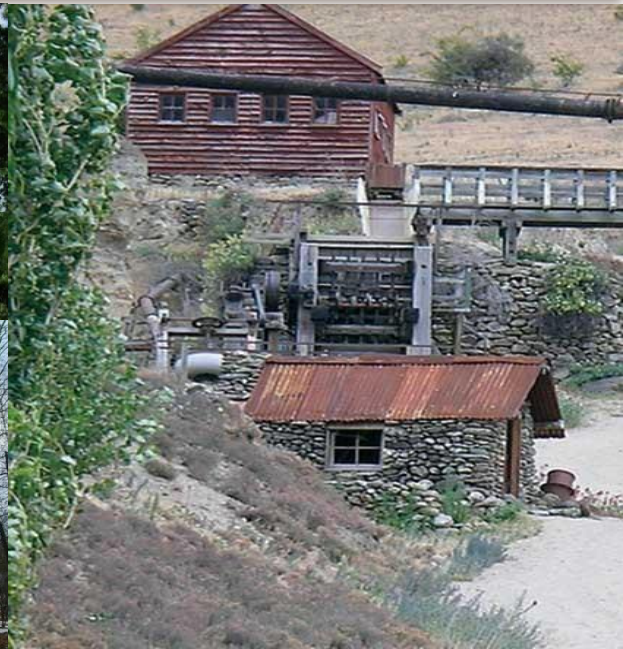
Конфуціанство - Етико-політичне вчення в Китаї. Основи конфуціанства були закладені в 6 столітті до н.е. Конфуцієм. Виразало інтереси спадкової аристократії. Конфуціанство оголошувало владу правителя священною, що була небом, а поділ людей на вищих і нижчих ("шляхетних чоловіків" і "дрібних людців") - загальним законом справедливості. З 2 століття до н. е. і до Синьхайської революції 1911 - 1913 року конфуціанство було офіційною державною ідеологією.

Міське населення- 36,2%

Сільське населення - 63,78%

• Рівень урбанізації – 59%;

Загальна кількість міст у країні перевищує 1600, з них 123 міста-мільйонера, у т.ч. 17 міст-мультимільйонерів

Пекін-столиця

Шанхай

Шеньян

Тяньцзінь

Китайські ієрогліфи (алфавіт)

ЯПОНСКИЕ ИЕРОГЛИФЫ											
хирагана	катакана	русский	хирагана	катакана	русский	хирагана	катакана	русский	хирагана	катакана	русский
わ	ワ	ВА	ぶ	ブ	ПУ	ち	チ	ТИ	き	キ	КИ
を	ヲ	-О-	べ	ベ	ПЭ	て	テ	ТЭ	く	ク	КУ
ん	ン	Н	ぼ	ボ	ПО	と	ト	ТО	け	ケ	КЭ
っ	ツ	ЦУ	は	ハ	ХА	だ	ダ	ДА	こ	コ	КО
ら	ラ	РА	ひ	ヒ	ХИ	ぢ	ヂ	ДЗИ	が	ガ	ГА
り	リ	РИ	ふ	フ	ФУ	づ	ヅ	ДЗУ	ぎ	ギ	ГИ
る	ル	РУ	へ	ヘ	ХЭ	で	デ	ДЭ	ぐ	グ	ГУ
れ	レ	РЭ	ほ	ホ	ХО	ど	ド	ДО	げ	ゲ	ГЭ
ろ	ロ	РО	ば	バ	БА	さ	サ	СА	ご	ゴ	ГО
や	ヤ	Я	び	ビ	БИ	し	シ	СИ	あ	ア	А
ゆ	ユ	Ю	ぶ	ブ	БУ	す	ス	СУ	い	イ	И
よ	ヨ	Ё	べ	ベ	БЭ	せ	セ	СЭ	う	ウ	У
ま	マ	МА	ぼ	ボ	БО	そ	ソ	СО	え	エ	Э
み	ミ	МИ	な	ナ	НА	ざ	ザ	ДЗА	お	オ	О
む	ム	МУ	に	ニ	НИ	じ	ジ	ДЗИ			
め	メ	МЭ	ぬ	ヌ	НУ	ず	ズ	ДЗУ			
も	モ	МО	ね	ネ	НЭ	ぜ	ゼ	ДЗЭ			
ば	バ	ПА	の	ノ	НО	ぞ	ゾ	ДЗО			
び	ビ	ПИ	た	タ	ТА	か	カ	КА			

Каліграфія в Китаї займає провідне місце з усіх видів мистецтв, адже всього налічується понад **87 000 ієрогліфів**

Цікаві факти

- Через перенаселення в 1980 р. уряд КНР ухвалив **закон про одну дитину** на одну сім'ю, що призвело до старіння населення. Тепер влада скасувала цей закон і водночас заборонили визначати стать майбутньої дитини. Річ у тім, що в сім'ї почесніше мати хлопчика, а якщо на УЗІ з'ясується, що дитина - дівчинка, то багато мам йдуть на аборт
- **Програма «однієї дитини»** в Китаї стала причиною вбивства новонароджених дівчаток, що призвело до значного дисбалансу статей. Сьогодні дівчаток у Китаї на 32 мільйони менше, ніж хлопчиків. У майбутньому десятки мільйонів чоловіків не зможуть знайти собі дружину.
- Майже **половина населення Китаю безграмотна**. Це, до речі, не такий вже й поганий показник: ще в середині 20 століття грамотою не володіло і 90% китайських громадян.

У Китаї **великі проблеми з житлом**. Дозволити собі купити повноцінну квартиру може не кожен, тому велике поширення одержали кімнати - капсули.

- **Китайці – завзяті курці.** Щорічно в країні викурюється близько 2200 мільярдів сигарет, з яких близько 400 мільйонів – підроблені, виготовлені в підпільних фабриках. Абсолютна більшість курців тут – чоловіки; жінки в Китаї майже не палять.
- 200 мільйонів китайських громадян **живуть менш ніж на один долар в день.** Бідністю в країні вважається дохід менше 1,25 долара в день.
- За деякими оцінками, Китай страждає від найпотужнішого **«відпливу умів»** у світі. Семеро з 10 студентів, які відїжджають працювати за кордон, ніколи не повертаються назад в Китай.
- Очевидці стверджують, що **китаєць і лінь – поняття не сумісні.** Працюють китайці дуже і дуже багато. У їхній мові навіть не існує слова, еквівалентного поняттю «відпустка»! Оплачуваних відпускних днів у році для китайців, як правило, не більше п'яти.

Китайська кухня

- **Їжа в Китаї** на любителя. Крім того, що готують все що бачать, так і їсти буде складно, якщо паличками не вмієте орудувати.

Китайська кухня

- Китайська кухня має найдавнішу історію та багаті традиції. Вона нерозривно пов'язана з давньою китайською філософією.
- Збалансованість продуктів з овочами, приправами, спеціями створює **неповторний смак, аромат і колір**. Гармонійне єдність цих трьох елементів завжди було в основі китайського кулінарного мистецтва.

Цікаво, що колір жалоби в Китаї білий

На даний момент в **китайській армії** служить понад 2,2 мільйона чоловік і це найбільша армія в світі. А при великомасштабних військових діях можуть поставити під зброю близько 400 мільйонів чоловік.

Для того щоб військові в Китаї весь час **тримали голову не тільки високо, але і рівно**, до їх комірника прикріплюють голку, яка практично впирається в шию

Бойове мистецтво Китаю

Традиційні **школи ушу** глибоко сягають корінням у китайську культуру. Майстри бойових мистецтв Китаю, крім навчання техніці бою, виховують у своїх учнів високі моральні якості.

Монахи Китаяю

Весільний обряд

- У Китаї встановлено "**Закон про шлюб**", згідно з яким **чоловіки, які досягли 22 років, і жінки не молодше 20 років** мають право вступити в шлюб і отримати шлюбне свідоцтво у відповідному компетентному органі.
- Весільні обряди у нацменшин проходять по-різному: вони іноді пишні і урочисті, а іноді прості і скромні.
- У цей день у одних прийнято радіти і співати пісні, у інших нареченим покладено ридати перед відходом з рідного дому.
- У одних хлопці вибирають наречену, у інших, навпаки, - дівчата в чоловіки беруть хлопців.

Одягають наречених в червоний колір, вважають, що він приносить удачу

У Китаї нарахували близько **100 видів тварин, які не трапляються більше ніде**. Найвідоміші з них - це **Ірбіс і Панда**. Якщо в якому-небудь звіринці в світі у панди народжується дитинча, власники зоопарку зобов'язані переслати його в Китай

Китай з кожним роком втрачає понад 1 000 км² корисної території через розширення пустель, якими і так зайнята майже 1/3 країни. Тому з 1970 р. працює проект **«Зелена китайська стіна»**, зміст полягає в тому, щоб вибудувати на шляху пустелі масові загородження з дерев і чагарників.